

TRIBUNAL DE JUSTICIA DE LAS COMUNIDADES EUROPEAS SOUDNÍ DVŮR EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABERS DOMSTOL GERICHTSHOF DER EUROPÄISCHEN GEMEINSCHAFTEN EUROOPA ÜHENDUSTE KOHUS ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΩΝ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΩΝ COURT OF JUSTICE OF THE EUROPEAN COMMUNITIES COUR DE JUSTICE DES COMMUNAUTÉS EUROPÉENNES CÚIRT BHREITHIÚNAIS NA gCÓMHPHOBAL EORPACH CORTE DI GIUSTIZIA DELLE COMUNITÀ EUROPEE EIROPAS KOPIENU TIESA	 CVRIA LUXEMBOURG	EUROPOS BENDRIJŲ TEISINGUMO TEISMAS EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BÍRÓSÁGA IL-QORTI TAL-GUSTIZZJA TAL-KOMUNITAJIET EWROPEJ HOF VAN JUSTITIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN TRYBUNAŁ SPRAWIEDLIWOŚCI WSPÓLNOT EUROPEJSKICH TRIBUNAL DE JUSTIÇA DAS COMUNIDADES EUROPEIAS SÚDNY DVOR EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTEV SODIŠČE EVROPSKIH SKUPNOSTI EUROOPAN YHTEISÖJEN TUOMIOISTUIN EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS DOMSTOL
--	---	--

Kontakty z Mediami i Informacja

KOMUNIKAT PRASOWY nr 34/06

6 kwietnia 2006 r.

Opina rzecznika generalnego w sprawach C-145/04 i C-300/04

*Królestwo Hiszpanii / Zjednoczone Królestwo Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej
popierane przez Komisję Wspólnot Europejskich*

Eman i Sevinger / College van burgemeester en wethouders van Den Haag

RZECZNIK GENERALNY ANTONIO TIZZANO PRZEDSTAWIŁ SWOJĄ OPINIĘ W DWÓCH SPRAWACH DOTYCZĄCYCH PRAWA WYBORCZEGO W WYBORACH DO PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO

W sprawie wszczętej przez Hiszpanię przeciwko Zjednoczonemu Królestwu (sprawa C-145/04) chodzi o ustalenie, czy państwo członkowskie jest uprawnione do przyznania prawa wyborczego w wyborach europejskich obywatelom państw trzecich zamieszkałym na terytorium europejskim (w danym przypadku w Gibraltarze).

W 2003 r. Zjednoczone Królestwo przyjęło European Parliament (Representation) Act 2003 (EPRA). W ustawie tej, w celu dopuszczenia mieszkańców Gibraltaru do udziału w wyborach europejskich, ustanowiony został nowy okręg wyborczy, włączający Gibraltar do istniejącego już okręgu w Anglii i Walii jak też utworzona została odpowiednia lista wyborcza. Ponadto ustawa ta przyznała prawo wyborcze obywatelom Commonwealth zamieszkałym w Gibraltarze.

Rząd hiszpański, występując przeciwko EPRA twierdzi, po pierwsze, że przyznanie prawa wyborczego w wyborach europejskich obywatelom państw trzecich, zamieszkałym w Gibraltarze, którzy nie są obywatelami Zjednoczonego Królestwa jest sprzeczne z postanowieniami Traktatu WE dotyczącymi obywatelstwa Unii i wyborów do Parlamentu Europejskiego oraz, po drugie, że takie rozszerzenie prawa wyborczego, jak też włączenie Gibraltaru do istniejącego okręgu wyborczego Zjednoczonego Królestwa,

narusza załącznik II do aktu z 1976 r. w sprawie wyboru przedstawicieli do Parlamentu Europejskiego¹.

Rzecznik generalny proponuje **oddalić pierwszy zarzut skargi oraz uwzględnić w części zarzut drugi**.

Zdaniem rzecznika generalnego ogólne postanowienia Traktatu nie wykluczają możliwości przyznania prawa wyborczego w wyborach do Parlamentu Europejskiego obywatelom państw trzecich. Takie rozszerzenie prawa wyborczego wydaje się bowiem zgodne z demokratyczną zasadą powszechnych wyborów, która przemawia za przyznaniem prawa wyborczego jak największej liczbie osób, a zatem również cudzoziemcom osiadłym w danym państwie członkowskim.

Państwa członkowskie są jednak zobowiązane do przestrzegania ogólnych zasad porządku prawnego, takich jak zasady słuszności, proporcjonalności i niedyskryminacji, jak też szczególnych przepisów wspólnotowych w tym zakresie (takich jak obowiązujące Zjednoczone Królestwo na podstawie załącznika II do aktu z 1976 r.).

Rozszerzenie prawa wyborczego na obywateli państw trzecich narusza natomiast załącznik II do aktu z 1976 r. Załącznik ten stanowi, że Zjednoczone Królestwo stosuje przepisy aktu z 1976 r. jedynie w stosunku do Zjednoczonego Królestwa.

Zdaniem rzecznika generalnego Zjednoczone Królestwo w następstwie wydanego przez Europejski Trybunał Praw Człowieka w Strasburgu wyroku w sprawie Matthews² było zobowiązane, w celu zagwarantowania prawa wyborczego obywatelom brytyjskim zamieszkałym w Gibraltarze, do dokonania odstępstw od wspomnianego załącznika II do aktu z 1976 r. Ustanowienie nowego okręgu wyborczego, przeprowadzenie głosowania w Gibraltarze, utworzenie listy wyborczej stanowią działania zgodne z prawem, o ile są niezbędne dla zapewnienia efektywności prawa wyborczego wspomnianych obywateli.

Przyznanie natomiast tego prawa osobom zamieszkałym w Gibraltarze, które nie posiadają obywatelstwa Zjednoczonego Królestwa ani obywatelstwa innego państwa członkowskiego Unii nie jest podyktowane koniecznością zagwarantowania prawa podstawowego i, tym samym, nie uzasadnia odstępstwa od załącznika II.

Załącznik podtrzymuje zawarty w nim zakaz w odniesieniu do obywateli państw trzecich.

We **wniosku o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym** (sprawa C-300/04) *Nederlanse Raad van State* zadał natomiast pytanie, **czy państwo członkowskie może nie przyznać prawa wyborczego w wyborach europejskich niektórym swoim obywatelom zamieszkałym na terytoriach zamorskich stowarzyszonych ze Wspólnotą (w danym przypadku na Arubie)**.

¹ Decyzja przedstawicieli Państw Członkowskich zebranych w Radzie 76/787/EWWiS, EWG, Euratom, z dnia 20 września 1976 r. w sprawie „Aktu dotyczącego wyboru przedstawicieli do Zgromadzenia w powszechnych wyborach bezpośrednich”, zmieniona ostatnio decyzją Rady 2002/772/WE, Euratom.

² W wyroku w sprawie Matthews, uznając skargę obywatelki brytyjskiej zamieszkałej w Gibraltarze, stwierdzone zostało, że Zjednoczone Królestwo, nie organizując wyborów do Parlamentu Europejskiego w Gibraltarze, naruszyło EKPCz [Europejską Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności].

Królestwo Niderlandów składa się z Niderlandów oraz wyspy Aruba i Antyli Holenderskich. Wszystkim mieszkańcom Królestwa przysługuje jedno obywatelstwo (obywatelstwo holenderskie).

W 2004 r. M. G. Eman i O. B. Sevinger, obywatele holenderscy mający faktyczne miejsce zamieszkania na Arubie, złożyli wniosek o wpisanie ich na listę wyborczą, aby wziąć udział w wyborach do Parlamentu Europejskiego. Ich wniosek został jednak odrzucony ze względu na to, że holenderska ordynacja wyborcza przyznaje prawo wyborcze w Niderlandzkich i europejskich wyborach parlamentarnych wyłącznie obywatelom holenderskim mającym faktyczne miejsce zamieszkania w kontynentalnej części Królestwa.

Rzecznik generalny twierdzi, że państwa członkowskie zachowują prawo do określenia zakresu własnego obywatelstwa i wynikających z niego praw, ale muszą z niego korzystać z poszanowaniem prawa wspólnotowego.

Państwo członkowskie może co do zasady ustanowić jedno obywatelstwo dla wszystkich osób zamieszkujących w tym państwie, określając przy tym prawa wynikające z tego obywatelstwa w zależności od tego, w jakiej części kraju obywatele zamieszkują. Państwo to może zatem – tak jak uczyniło to Królestwo Niderlandów – przyznać prawo wyborcze w wyborach europejskich własnym obywatelom zamieszkałym na europejskim terytorium państwa i odmówić tego prawa obywatelom zamieszkałym w części państwa stanowiącej terytorium zamorskie stowarzyszone ze Wspólnotą.

Niemniej jednak, rzecznik generalny uważa, że **holenderska ordynacja wyborcza narusza** prawo wspólnotowe, a w szczególności **podstawową zasadę równego traktowania**.

Ordynacja ta przyznaje bowiem prawo wyborcze w wyborach europejskich nie tylko obywatelom holenderskim zamieszkałym w Niderlandach, ale również tym zamieszkałym w państwach trzecich, całkowicie odmawiając go jedynie obywatelom zamieszkałym na Arubie i na Antylach Holenderskich.

Tym samym ordynacja przyznaje takie prawo obywatelom holenderskim zamieszkałym w państwach trzecich względem Niderlandów i Wspólnoty, a odmawia go tym, którzy zamieszkują na wspomnianych wyspach, mimo że znajdują się oni w takiej samej sytuacji jak pozostali (są również obywatelami holenderskimi zamieszkałymi poza terytorium Niderlandów) i którzy, co więcej, mogą powołać się na to, że zamieszkują na terytoriach, które utrzymują szczególne związki z Niderlandami i Wspólnotą.

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich rozpoczynają właśnie rozpoznanie tej sprawy. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

*Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże w żaden sposób
Trybunału Sprawiedliwości*

Dostępne wersje językowe: DE, EN, ES, FR, IT, NL, PL, SL

*Pełny tekst opinii znajduje się na stronie internetowej Trybunału
[http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=FR&Submit=rechercher&numaff=C-
145/04 e 300/04](http://curia.eu.int/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=FR&Submit=rechercher&numaff=C-145/04 e 300/04)*

Tekst jest z reguły dostępny od godz. 12 CET w dniu ogłoszenia.

*W celu uzyskania dodatkowych informacji proszę skontaktować się
z Ireneuszem Kolowcą*

Tel. (00352) 4303 2878 Faks (00352) 4303 2053